

سکردن . در آن زمان مک نامارا مشاور دفاعی حکومت جانسون بود . او به جزئیات بیشتری اشاره نکرد . اما حادثه احتمالاً در خلال تखیر بلندیهای جولان توسط اسرائیل و بعد از آتش بس رخ داده بود . این حرکت با هشدار - های جدی اتحاد جماهیر شوروی روبرو شد . در آن هنگام ناواگانهای آماده «حمله» شوروی و ایالات متحده در مدیترانه «شرقی حاضر بودند . بعلاوه در طول جنگ چندین برخورد از نوع "خط داغ" صورت گرفت . برعکور دهایی که آشکارا تهدید آمیز بود . به گفته مک نامارا ، کاسیگین نخست وزیر شوروی یکبار در مورد "خط داغ" به جانسون هشدار داده بود . او گفته بود "اگر جنگ می خواهید ، آن را خواهید داشت " . در سال ۱۹۷۳ ، ایالات متحده در واکنش نسبت به هشدار شوروی به اسرائیل ، آماده باش هسته‌ای استراتژیک اعلام کرد . در آن زمان نیروهای اسرائیل تلاش می کردند علیرغم آتش بس ، ارتقش سوم مصر را که در محاصره بود منهدم کنند . بعلاوه ارتقش اسرائیل در موقعیتی بود که می توانست دمشق را بمباران کند . در سال ۱۹۸۲ ، در خلال تجاوز اسرائیل که با حمایت گسترده ایالات متحده صورت گرفت ، ناوگانهای شوروی و ایالات متحده بار دیگر به درگیری نزدیک شدند . شوروی - هشدار داده بود که در صورت حمله اسرائیل به سوریه واکنش نشان خواهد داد . پس از آنکه تفسگداران ایالات متحده جهت تضمین امنیت حکومت تحمیلی اسرائیل در لبنان مستقر شدند و بعد از اینکه مقاومت لبنان اسرائیل را وادار کرد که از اکثر مناطق اشغالی ، عقب نشینی کند ، تنشها باز هم ادامه یافت . ناگفته نماند که احتمال وقوع یک جنگ میان سوریه و اسرائیل کماکان وجود دارد . در واقع بسیاری از متخصصین نظامی وقوع چنین جنگی را کریز - ناپذیر می دانند و تنها در زمان وقوع آن تردید دارند . اگر چنین جنگی رخ دهد ، خطر درگیری ابرقدرتها در آن جدی است . درگیری ای که می تواند تا یک رویارویی مستقیم پیش رود و احتمالاً به جنگ هسته‌ای منجر شود .

این نمونه ها نشان می دهد که جنگ هسته‌ای از کجا آغاز خواهد شد . برخلاف چیزی که عموماً گفته می شود ، احتمال کمی وجود دارد که جنگ بر سر مسائل اروپا و یا حرکت شوروی در جهت تখیر خلیج فارس - رویای اوائل دهه ،

۱۹۸۰ - برپا شود . هیچیک از این اتفاق‌ها هرگز محتمل نبوده است . تنها چند درگیری ای که بر سر موقعیت برلین در سال‌های اولیه بعد از جنگ رخ داد ، می‌توانست اروپا را در جنگی درگیر کند که سبب ایجاد تنش در نقاط دیگر شود . خطر اولیه ، جنگ هسته‌ای از چیزی ناشی می‌شود که گاه " رابطه ، مملک " خوانده شده است . این یعنی اینکه ممکن است پاره‌ای از درگیریهای جهان سوم از کنترل خارج شود و ابرقدرتها را درگیر کند . از اواسط دهه ، ۶۰ خاورمیانه خطرناک‌ترین منطقه بوده است ، اما در نقاط دیگر واژ - جمله آمریکای مرکزی نیز خطر کم نیست . در این مناطق و مناطق دیگر ، سیاست ایالات متحده عامل عمدی - اگرچه نه عامل منحصر بفرد - تحریک و بقای تنشها و درگیریهایی است که می‌تواند به جنگ هسته‌ای منجر شود . تهدید یک جنگ هسته‌ای جدی است . اما موضوعاتی که به عنوان محور - اکثر بحث‌ها مورد توجه قرار می‌گیرد ، از اهمیت چندانی برخوردار نیست . خود بحث‌ها نیز اغلب گمراه گشته است . موضوعات عمدی که در حال حاضر مورد بحث قرار می‌گیرد ، عبارتست از : سطح سلاحهای استراتژیک آماده ، عمل و جنگ ستارگان ریگان (SDI - ابتکار دفاعی استراتژیک) . در مورد سطح سلاحهای استراتژیک ، اولین نکته‌ای که همگان برآن انگشت می‌گذارند ، این است که تعداد کلاهک‌های جنگی و موشک‌هایی که توسط ابرقدرتها به حالت آماده باش درآمده به قدری زیاد و قدرت آنسدام آنها چنان عظیم است که هر یک از ابرقدرتها می‌تواند دیگری را - البته به همراه بخش اعظم دنیا - ویران کند . اما حتی اگر موشک‌ها و کلاهک‌ها تابعیت کوچکی از زرادخانه - های موجود هم کاوش پیدا کنند ، پیامدهای یک مبادله هسته‌ای به شدت عظیم خواهد بود . هیچ تناسب آشکاری میان اندازه زرادخانه‌های هسته‌ای و احتمال استفاده از آنها وجود ندارد .

در مورد جنگ ستارگان ، اکثر بحث‌های جاری برایین نکته متمرکز است که آیا چنین سیستمی می‌تواند به کار بیفتد ؟ کبوترها معتقدند که این سیستم نمی‌تواند به کار بیفتد ، در نقطه مقابل بازها می‌گویند که چنین امکانی هست . اما در واقع این سیستم خطرناک‌تر از این حرفهای است و بنظر

می‌رسد که احتمال عمل کردنش هست . البته این سیستم هرگز هیچ‌کشوری را در مقابل اولین ضربه مصون نخواهد کرد . تنها فناوری‌ها ممکن است به چنین افسانه‌هایی اعتقاد داشته باشند . اما این پذیرفتگی است که این سیستم می‌تواند زیان‌های یک حمله ، مقابله را محدود کند و بنابراین هراس آور بودن دشمن را کاهش دهد . حتی بدون آگاهی تخصصی نیز می‌توان مطمئن بود که تکنولوژی پیچیده ، این سیستم که نمی‌تواند کاملاً آزمایش شده باشد ، در لحظه موعود ممکن است بد عمل کند . دشمن باید تحلیلش را بر مبنای " بدترین حالت " استوار کند ؛ یعنی امکان عمل سیستم را در نظر بگیرد و مطابق آن برنامه ریزی کند . در حالتهای بحران که فرصتی برای تامل وجود ندارد ، در نظر گرفتن بدترین حالت می‌تواند منجر به حمله ، ناامیدانه اول شود و طرف مقابله را به مبارزه بطلبد . اگر اتحاد شوروی بتواند یک حفاظت دفاعی - حتی با ظرفیت محدود - به وجود بیاورد ، ایالات متحده احتمالاً حمله را آغاز خواهد کرد و چه دلیلی وجود دارد که برنامه‌ریزان شوروی همین شیوه استدلال نکنند . بنابراین گسترش چنین سیستمهای " دفاعی " ای احتمال استفاده از سلاحهای هسته‌ای در لحظات بحرانی را افزایش می‌دهد . به علاوه اجزای SDI به هیچ عنوان صرفاً از " سلاحهای دفاعی " تشکیل نمی‌شود .

علاوه بر " ارتباط مهلك " ، پیشرفت‌های تکنیکی مداوم تسلیحات یعنی گسترش سلاحهای تهاجمی احتمالاً غیرقابل کشف ، ویران کننده و بسیار دقیق و گسترش به اصطلاح سیستمهای دفاعی‌ای از قبیل SDI نیز تهدید می‌جنگد . هسته‌ای را با خود حمل می‌کنند . چنین سیستمهایی سبب می‌شود که دشمن ابزار تقابلی بسیار خطرناکی را گسترش دهد . ابزاری همچون استراتژیهای واکنشی کامپیوترا و دادن قدرت و مسئولیت به افسران رده‌های پایینتر . موشکهای بسیار دقیق و سریع السیر نیز امکان دخالت بشر را به شدت کاهش می‌دهد و تهدید فقدان یک " عامل بازدارنده " و نبود یک فرماندهی عالی را به همراه دارد . به این ترتیب ابرقدرتها مجبورند که بر استراتژی " آماده برای پرتاب " مبتنی بر کنترل کامپیوترا و

افسانه دارد، پایین تکیه کند. همانگونه که دزموند بال اخیرا در تشریه، امنیت بین‌المللی اشاره کرد، اکنون حتی فرماندهان زیردریایی ایالات متحده برای اقدام به حمله، هسته‌ای اختیارات اساسی دارند. این موضوع که امکان حمله، ناامیدانه، اول را بالا می‌برد، در مورد SDI ریگان نیز صدق می‌کند.

ما می‌دانیم که سیستمهای کامپیوترا ایالات متحده به دفعات بـد عمل کرده است. در موارد متعددی یک اشتباه تکنیکی و یا تفسیر نادرست اطلاعاتی که به کامپیوترا داده شده، منجر به برنامه‌ریزی یک حمله، هسته‌ای شده و سپس با دخالت بشر عقیم مانده است. بـسی تردید سیستمهای شوروی بـسیار ناقص تر و امکان اشتباهشان بـسیار بـیشتر است. ایالات متحده با مجبور کردن اتحاد شوروی به اتکا، بـیشتر به چنین سیستمهایی، به شکلی جدی امنیت خود و نیز بقای بـشـرـیـت را به خطر می‌اندازد.

سیستمهای تسلیحاتی عمدـهـای که اخیراً توسط ایالات متحده گسترش یافته است نیز خطرات اشاره شده را به دنبال دارد. موشکـهـای زیردریایی سه شاخه‌که بـسـیـارـ دقـیـقـ وـسـرـیـعـ وـمـنـهـدـمـ کـنـنـدـهـ است، سـیـسـتـمـ باـزـدارـنـدـهـ، زـمـینـیـ اـیـ رـاـکـهـ اـتـحـادـ شـوـرـوـیـ بـهـ آـنـ مـتـکـیـ است، بـهـ شـدـتـ تـهـدـیدـ مـیـکـنـدـ. بنابراین وجود چنین سلاحـهـایـ سـبـبـ مـیـشـودـکـهـ شـوـرـوـیـ شـیـوهـهـایـ تـقـابـلـیـ اـیـ رـاـ گـستـرـشـ دـهـدـ کـهـ بـهـ شـدـتـ بـرـایـ اـمـنـیـتـ اـیـالـاتـ مـتـحـدـهـ خـطـرـنـاـکـ است. SDI ریگان نیز همین خطر را در بر دارد. سیستمهای تسلیحاتی ای که اکنون توسط ایالات متحده در حال گسترش است، امنیت ایالات متحده را تهدید می‌کند و احتمال انہدام و نابودیش را افزایش می‌دهد. تنها کافی است یک سهل-انگاری و یا یک اشتباه محاسباتی در لحظات بحرانی رخداد. به علاوه دیر یا زود اتحاد چماهی بر شوروی تکنولوژی نظامی اش را تا دربرابر رشد خواهد داد و بنابراین ایالات متحده را مجبور خواهد کرد که به اتکا، دیوانه وار بر سیستمهای واکنشی کامپیوترا- که امکان اشتباهشان محرز است. و کاهش دادن نقش مرجع مسئول روی بیاورد. سیاستی که ریسکهای فراوان به همراه دارد.

چنین روندی می تواند برنامه ریزان را به سوی "تحلیل بدترین شرایط" براند و احتمال اولین حمله در شرایط بحرانی را افزایش دهد .

جمعینندی اینکه : تهدیدهای جدی ای وجود دارد که می توانند مجرم به شروع جنگ شود ، اما بعثت های جاری میان بازها و کبوترها چگونگی این تهدیدها را روشن نمی کند . بازها در مورد چشم انداز حمله ، سوروی به اروپای غربی و یا حرکت این کشور به سوی خلیج فارس . هشدار می دهند . این احتمالات بسیار بعید است . تهدید جنگ بر بستر درگیری بر سر مسائل دیگری بروز می کند . کبوترها نیز براندازه ، زرادخانه های هسته ای و ناتوانی جنگ ستارگان در نیل به اهداف ادعاهشده دل می سوزانند . مشکلی که بازها به آن اشاره می کنند ، جوهر مسئله نیست و نظر کبوترها نیز به نقطه مناسب اشاره ندارد . مشکلات واقعی را باید در نقاط دیگر جستجو کرد . پیش از هر چیز ، مشکل دخالت در جهان سوم است که سبب " ارتباط مهلاک " و پیشرفت تکنیکی طرح های تسليحاتی می شود . از دو جنبه سیاست های ایالات متحده تهدید جنگ هسته ای و احتمال نابودی این کشور را افزایش می دهد : نخست نقشی که به مثابه رهبر ابقاء و ارتقاء تنشی های جهان سوم ایفاء می کند و بنابراین امکان رویارویی ابرقدرتها را بوجود می آورد ، و دوم گسترش تسليحات هرچه پیشرفت هتر . اما این مسائل اهمیت چندانی برای برنامه - ریزان ندارد و در بحث های جاری به صورت حاشیه ای عنوان می شود . ایالات متحده مسئول دخالت در جهان سوم و پیشرفت های تکنیکی تسليحاتی است ، هر چند که این روش برای خود این کشور نیز تهدیدهای جدی به ارمغان می آورد . این نکته پرده از یک راز کوچک کثیف بر می دارد : مسئله ، امنیت برای برنامه - ریزان امنیتی ، مسئله ای حاشیه ای است .

نگاهی به برنامه ریزی های استراتژیک نتایج مشابهی به دست می - دهد . اغلب تحلیلگران استراتژیک معتقدند که برنامه ریزی ها به نظر غیر عقلانی می آید (به عنوان نمونه SDI) . سیستمی می تواند ، برای دفاع از قلمرو ملی چشم انداز ارائه کند که به شکلی قاطع برگاهش عمومی نیروهای تهاجمی پای بفشارد . چنین کاهشی می تواند مانع از آن

شود که دشمن با سلاحهای تهاجمی جدید براین سیستم غلبه کند. اما دیگر برنامه های کنونی ایالات متحده، از قبیل موشکهای سه شاخه ۰/۵/۰ سبب می شود که اتحاد شوروی نیز همین برنامه ها را دنبال کند و ظرفیت تهاجمی خود را افزایش دهد. طفره رفتن ایالات متحده از کنترل تسليحاتی نیز پیامد مشابهی را به همراه دارد به علاوه یک سیستم دفاعی موشکی (BMD) همچون SDI نیازمند آن است که دشمن نیز به نوعی با آن همراهی کند، یعنی اینکه سلاحهایی از قبیل موشکهای دریایی کروز را که از این سیستم فراتر می رود، گسترش ندهد. حکومت ریگان در حالیکه به وسیله SDI خود را مجهز می کند، به جای پاسخ دادن به پیشنهاد شوروی مبنی بر متوقف کردن چنین سلاحهایی، صدها موشک دریایی (SLCM) (ار آر ایش می دهد. بنابراین شوروی نیز چند سالی دیرتر دقیقاً همین کار را خواهد کرد. همانگونه که تعدادی از تحلیلگران واژ جمله جفری باتول واف. لانگ می گویند، اگر کنترل تسليحاتی تحمیل نشود، SLCM های شوروی می توانند پاسخ مناسبی برای سیستم BMD ایالات متحده باشد. در این صورت قدرت تاثیر این سیستم در مقابل موشکهای شوروی، چندان اهمیتی نخواهد داشت. در واقع روشهای برای آرایش موشکهای SLCM خود را امتیاز جغرافیایی بر جسته ای برخوردار ندیده اند که کشور ماخت ساحلی طولانی ای دارد و اثربخشی مردم مادر طول این خط ساحلی زندگی می کنند. سیستم BMD و سایر سیستمهای دفاعی استراتژیک نمی توانند نقطه ای میدی برای کاهش تهدیدهایی باشند. تنها محدودیت تولید و صفات آرایش SLCM و دیگر موشکهای دریایی - بدون توجه به مشکلاتی که چنین محدودیتی بر سر راه بررسی و تحقیق در مورد کنترل تسليحاتی به وجود می آورد - تهدیدهایی را کم می کند. غیر عقلانی بودن چنین برنامه هایی و تاثیر سو آنها بر امنیت، بیانگر آنست که علی رغم توضیحات شکنجه آور برنامه ریزان، امنیت انگیزه حرکت نیست.

چرا همه، حکومتهای ایالات متحده تا این حد در مسابقه ای که به سمت نابودی در جریان است، درگیر می شوند؟ برای این سؤال یک پاسخ رسمی وجود دارد: ضروری است که ما خود را در مقابل امپراطوری شیطان که کمر به نابودی ما بسته است، حفظ کنیم، یعنی بر "توطئه یک پارچه و بیرحمانه ای"

که قصد غلبه بر تمامی جهان را دارد، فائق شویم. این جوهر گفته، جان اف کندي است. اين پاسخهای رسمي-حتی اگر واقعیت هم داشته باشد. اطلاعات کمی به ما می دهد. حرکات تجاوزکارانه و نظامی همه دولتها همواره تحت عنوان "دفاع" توجیه می شود. بدین ترتیب تجاوز هیتلر به اروپای شرقی به عنوان دفاع در مقابل چکسلواکی، یعنی "خنجری که قلب آلمان را نشانه رفته بود" و به مثابه حوتی علیه قهر و حالت تهاجمی لهستانیها و نیز محاصره، قدرتهای امپریالیستی‌ای که قدم داشتند آلمان را خفه کنند، قلمداد می شود. البته تجاوز به کشورهای کوچک و فرانسه نیز دفاعی بوده و در پاسخ به حرکات خصمائه، فرانسه و انگلیس صورت گرفته است. اگر آمار و اسنادی در دست داشتیم، احتمالاً می فهمیدیم که آتیلا نیز در حال دفاع از خود بوده است. بنابراین از آنجا که حرکات دولتی همواره به مثابه دفاع توجیه می شود، توجیه پاره‌ای از حرکات مشخص به عنوان دفاع، چیزی به درک ما اضافه نمی‌کند. ما تنها سخنان سخنگویان دولتی را می‌شنویم، آنهم سخنانی که بارها شنیده‌ایم.

برای ارزیابی سخنان دفاعی، ضروری است که شرایط و اسناد تاریخی را مورد بررسی و تحقیق قرار دهیم. در این صورت ادعاهای را چندان ارزشمند نمی‌یابیم و مورد کنونی نیز از این قاعده مستثنی نمی‌شود. سیاست کنونی امنیتی و بین‌المللی ایالات متحده به شکلی جدی امنیت این کشور را تهدید می‌کند و این اولین بار نیست که چنین چیزی رخ می‌دهد.

موقعیت سال ۱۹۵۰ را در نظر بگیرید. در آن زمان برای اولین بار پس از جنگ سیستم نظامی رشد عظیمی را آغاز کرد و بودجه، نظامی به سه برابر رسید. توضیح رسمی این است که این عمل واکنشی بود در مقابل جنگ کره که به مثابه نمود هدف مسکو برای غلبه بر جهان تفسیر می‌شد. این توضیح را به سختی می‌توان پذیرفت، چراکه پیشنهاد توسعه، گستردگی سیستم نظامی به عنوان بخشی از "استراتژی بازگشت به عقب" علی‌الله اتحاد شوروی، چندماه پیش از جنگ کره در ۶۸-NSC مطرح شد.

نابرابر این گسترش نظامی عظیم سال ۱۹۵۰، به سختی می‌توانست واکنشی در مقابل تجاوز شوروی به کرده باشد. به علاوه در تایید اینکه تجاوز به کرده، شمالی با ابتکار شوروی صورت گرفته، نه در آنزمان مدرکی وجود داشت و نه اکنون چنین مدرکی وجود دارد. برنامه‌ریزان ایالات متحده این تجاوز را به مثابه، راهی برای توجیه طرح‌هایی که در NSC-۶۸ و به دلائی کاملًا متفاوت مطرح شده بود، قاپییدند.

همانگونه که قبل از بحث کردم، چیزی که ما آن را "جنگ کرده" می‌خوانیم، تنها مرحله‌ای از یک نبرد بسیار طولانی تر بود که زمانی آغاز شد که ایالات متحده جنبش ملی کرده را در ددهه ۴۰ با وحشیگری شگفت‌انگیزی از میان بر دوراه اتحاد دو کرده را که از سوی ناسیونالیستهای کرده در شمال و جنوب کشور مورد حمایت بود، سد کرد. در حقیقت در اوایل ددهه ۴۰، حوادث مرزی بسیاری که اکثر از طرف جنوب دامن زده می‌شد، رخ داد. با توجه به این نکات، غیرممکن است که در این مورد هم بتوان از "دفاع" به صورت جدی صحبت کرد.

به علاوه حالت عمومی امنیت ایالات متحده در سال ۱۹۵۰ را در نظر بگیرید. همانگونه که من در سخنرانیهای قبلی عنوان کردم، ایالات متحده از جنگ جهانی دوم با موقعیتی بیرون آمد که در تاریخ کم سابقه - اگرنه بی سابقه - بود. این کشور بعد از جنگ حدود ۵٪ از ثروت دنیا را در اختیار داشت و مطلقاً هیچ حمله‌ای تهدیدش نمی‌کرد، در نیمکره غربی هیچ دشمنی نداشت و بر اقیانوسها و سرزمینهای آنسوی اقیانوسها کنترل داشت. در واقع برای امنیت ایالات متحده تنها یک تهدید بالقوه وجود داشت که هنوز تحقق نیافتد: گسترش موشکهای میان قاره (ICBM) با کلاهکهایی که قدرت تخریبی بسیار بالایی داشت (بمثیب هیدروزنی). دلنجرانی نسبت به امنیت باید آشکارا در تلاش جهت جلوگیری از گسترش این سیستمهای تسلیحاتی معنی تفهای سیستمهایی که به راستی امنیت ایالات متحده را تهدید می‌کرد، متبلور می‌شد. آمار و اسناد چنین

تلاشی رانشان نمی دهد، در حالیکه امکان جلوگیری از گسترش و آرایش چنین سلاحهای وجود داشته است . ۰ دهه ۱۹۷۰، یعنی زمانیکه شوروی تعداد قابل توجهی ICBM در اختیار داشت ، موقعیت مناسبی برای مذاکره بود ، اما این مذاکره هرگز انجام نشد و تا جاییکه مامی دانیم برنامه - ریزان ایالات متحده هرگز به صورت جدی به آن فکرهم نکردند . تشابه این نمونه ، با نمونه کنسونسی SLCM ، موشکهای سه‌شاخه ، SDI و سایر سیستمهای نظامی ای که ایالات متحده را تهدید می کند ، کاملا آشکار است . باز دیگر مشاهده می کنیم که امنیت ، برای برنامه ریزان ایالات متحده ، مسئله‌ای حاشیه‌ای بوده است .

اولین گسترش عمدۀ سیستم نظامی ایالات متحده در اوایل دهه ۵۰ انجام شد ، اما نه به دلایل امنیتی و یا برای محافظت اروپاییها و دیگر متحدها . همین نکته در مورد گسترش بر جسته بعده که در زمان حکومت کندي صورت گرفت نیز مذکور می کند . در آن زمان وجود صدها هزار موشك آماده ، عمل به همراه برنامه هایی از قبیل سرمایه گذاری روی عملیات ضد شورش (تزوییج میان المللی) و تغییر جدی در رسالت ارتضیش امریکای لاتین که پیامدهای بسیار مهیبی داشت ، موجب آغاز مرحله جاری مسابقه تسلیحاتی شد . در این مسورد ، بهانه رسمی ، "شکاف موشكی" بود . در طول مبارزه انتخاباتی سال ۱۹۶۰، لیبرالهای کندي ، آیزنهاور را با همان زبانی تقبیح می کردند که ریگانیستها در مبارزه انتخاباتی سال ۱۹۸۰ علیه جیمی کارتربکار برند : آیزنهاور ضعیف بود و قاطعیت نداشت . او شروت ما را برای چیزهای لوکس از میان می برد . در حالیکه روسها روزه قدرت می رفتند ، هر روز قویتر می شدند و برتری موشكی شان ما را تهدید می کرد . برتری ای که به آنها امکان می داد که مارا ویران و منهدم و دنیا را تسخیر کنند . آیزنهاور پاسخ داد که هیچ "شکاف موشكی" ای وجود نداشته است . او حق داشت . "شکاف موشكی" به اندازه "شکاف بمب افکنی" که قبل مطرح شده بود ، فریبکارانه بود . در

حقیقت یک "شکاف موشکی" وجود داشت، اما به نسبت یک بهدهبند فع آمریکا روسها در آن زمان تنها چهار موشک قابل استفاده داشتند. این موشکها نیز در معرض خطر بود و می توانست به سادگی نابود شود. حکومت کنندی به سرعت دریافت که هیچ "شکاف موشکی" ای به نفع شوروی وجود نداشته است. اگرچه استراتژیستهای آمریکایی قبل از این واقعیت کاملاً آشنا بودند، اما بعد از روشن شدن مسئله همچنان اهمیتی برای آن قائل نشدند. مشاور امنیت ملی مک جورج باندی^{*}، در یک جزوی داخلی نوشت که: "شکاف موشکی در کوتاه مدت باعث جلب توجه به موقعیت نظامی بنیادی ما شد". و این یعنی اینکه مسابقه تسلیحاتی شد پاافت و ظرفیت مداخله گسترش پیدا کرد. بنابراین ساختن سلاح باید ادامه می یافتد «بی آنکه این مسئله ارتباطی با بهانه های آشکارا شیادانه داشته باشد». بار دیگر امنیت مسئله اصلی نبود. همین نکته در مورد تولید نظامی جاری یعنی سریعترین و افراطی ترین گسترش نظامی زمان صلح در تاریخ ایالات متحده نیز مصدق می کند. طرحهای مربوط به توسعه سیستم تسلیحاتی و کاهش بودجه برنامه های اجتماعی، در زمان حکومت کارتونطفه بست، درست قبل از بحران گروگانگیری ایران و تعرض شوروی به افغانستان که بهانه ای به دست آمریکا داد تا این سلاحها را برای حمله آماده کند. این سیاستها، آشکارا در زمان ریگان گسترش یافت، هر چند که بودجه نظامی او کاملاً بر مبنای طرحهای حکومت کارتر تعیین می شد. طرحهایی که تحت بهانه وجود یک "دریچه آسیب پذیری" که همچون "شکاف موشکی" یک فریبکاری آشکار بود، به اجرا درآمد. ناگفته نماند که اکنون حتی سخنگویان دولتی نیز به فریبکارانه بودن این بحث اذعان دارند. تولید تسلیحاتی همواره از سوی مجموعه پایان ناپذیری از حرشهای بی محنتوا نظیر برتری نظامی شوروی و تهدید هستی ما از جانب این کشور، همراهی شده است. همچون موارد دیگری که قبل اشاره کردم، این فریبکاری سرپوشی است بر دلایل واقعی تولید

* McGeorge Bundy

نظامی و گسترش سیستم دولتی در زمان ریگان . سیستم دولتی ای که تولید نظامی عنصر محوری آن است . دلایل واقعی هرچه که باشد ، روشن است که امنیت ایالات متحده و متحدانش در مقابل حمله نظامی ، در میان این دلایل ، دلیل بر جسته‌ای نیست .

واکنش آمریکا به پیشنهادهای گورباجف در مورد تشنج زدایی ، گواه دیگری براین نکته است که امنیت اساسا برای ایالات متحده مسئله‌ای حاشیه‌ای است . برخی از این پیشنهادهای بارترست از منع یکجانبه آزمایش جاری سلاحهای هسته‌ای که گام نخستین آنرا اتحاد جماهیر شوروی با منع شش ماهه در سال ۱۹۸۵ برداشت و در سال جاری آن را تمدید کرد ، فسخ همزمان پیمان ورشو و پیمان نظامی ناتو و خروج ناوگانهای شوروی و آمریکا از مدیترانه . پیشنهاداتی که می‌توانست تهدید " ارتباط مهلك " را که از درگیریهای خاورمیانه بر می‌خورد ، به سرعت کاهش دهد . این پیشنهادها یا رد شد و یا بر مبنای خدعاً همیشگی رسانه‌های تحت کنترل نادیده گرفته شد . به عنوان نمونه ، در مورد منع آزمایش هسته‌ای حکومت ریگان بر مبنای این ادعا واکنش نشان داد : چنین پیشنهادی کاملاً بی معنی است ، چراکه اتحاد جماهیر شوروی به تازگی یک سری آزمایش‌های شتاب زده انجام داده است . این ادعا که از سوی مطبوعات ملی و فادرانه تکرار شد ، یک فریب محض بود . اتحاد جماهیر شوروی نسبت به سال قبل آزمایش‌های کمتری انجام داده بود . شوروی در سال ۱۹۸۵ نیز نسبت به ایالات متحده آزمایش‌های کمتری انجام داد . اما به هر روابطکار گورباجف به همراه مجموعه‌ای دیگر از ابتکارها رد شد . ابتکارهایی که اگر نبالمند شد ، می‌توانست موجب کاهش قابل توجه تنشهای بین المللی و بذاراین کاهش تهدیدهایی شود که امنیت و حتی هستی ایالات متحده را به مخاطره می‌افکند .

مسئله منع آزمایش به ویژه مسئله جالبی است . حکومت عنوان می‌کند که منع آزمایش‌های هسته‌ای می‌تواند اطمینان سلاحها را کم کند و بنا بر

این غیرقابل قبول است . کبوترها نیز معتقدند که اطمینان سلاحها بر مبنای آزمایش آنها - البته اگر به شکلی صورت گیرد که انفجار این آلات و افزار را به همراه نداشته باشد - حفظ می شود . اگر به فرض ، بحث حکومت صحیح باشد ، منع آزمایش می تواند برای امنیت ایالات متحده بسیار سودمند باشد . در واقع می تواند گامی به سوی هدف منتب به SDI ، یعنی محافظت ایالات متحده در مقابل حمله ، اول شوروی باشد . قدرتی که خطر انجام حمله اول را تقبل می کند ، می بایست اطمینانی شکر بھیستم تسلیحاتی خود را داشته باشد ، مگراینکه این حرکت در ناامیدی و بدون دخالت انسان صورت گرفته باشد و تحت شرایطی که من همراه پیامدهای موقعیت نظامی کنونی ایالات متحده ترسیم کردم . سلاحهای اولین حمله بایستی به کمال کارکند و گونه دشمن با ضربه ای تلافی جویانه و منهدم کننده پاسخ خواهد داد (در واقع همه ، این حروفها ، تنها خیال پردازی است ، اما بهر صورت بگذارید ، این بحث را انجام دهیم) . اگر منع آزمایش موجب می شود که اطمینان سلاحها کم شود ، پس احتمال انجام حمله ، اول علیه ایالات متحده را کاهش می دهد و به این ترتیب باعث افزایش امنیت این کشور می شود . اما کم شدن اطمینان بر طرف پاسخگو ، تاثیری ندارد ، چراکه پاسخگو بیاز به یک عملیات بی عیب ندارد . چه اگر حتی قسمتی از سلاحهای هسته ای قابل دسترس به هدف خود برسد ، نتیجه تنها یک فاجعه ، فرآگیر خواهد بود . بنابراین ، اگر حکومت در ادعایش حقانیت دارد ، به خاطر این دلایل هم که شده ، بایستی منع آزمایش را به شدت ترجیح دهد .

در واقع اگر منع جامع آزمایش سلاحهای هسته ای با منع آزمایش های موشکی ترکیب شود ، به احتمال زیاد می تواند اطمینان سلاحها را کاهش دهد ؛ واقعیتی که اساسا همگان در موعد آن توافق دارند . بدین ترتیب کاهش احتمال حمله ، اول و در ضمن محافظت بازدارنده را به دنبال خواهد داشت . و بدین لای مطمئن ، کم هزینه ، قابل تائید و موثر برای جنگ ستارگان - یا دقیق تر بگوییم به اصطلاح اهداف جنگ ستارگان - خواهد بود . اما حکومت ریگان هیچ تمایلی به این پیشنهاد نشان نمی دهد .

ایوزیسیون سیاسی و رسانه‌های عمومی نیز گرایشی به این مسئله ندارند . تنها چند عنصر کاملاً حاشیه‌ای که درون سیستم سیاسی گرایش زنده‌ای نیستند ، به این مسئله تمایل نشان می‌دهند . بار دیگر باید نتیجه‌گیری کنیم که ملاحظات مربوط به امنیت ملی ، در دنیا ای برنامه‌ریزی امنیت ملی به زحمت تعیین‌کننده است ، هر چندنی توان گفت که به هیچ عنوان نقش ندارد .

مسئله منع آزمایش یک واقعیت سخت دیگر را نشان می‌دهد : بی‌تأثیری نسبتاً کامل افکار عمومی . مردم از منع آزمایش هسته‌ای به نسبت یک به سه دفاع می‌کنند . اکثریت مردم نیز از منع یکجانبه آزمایش از سوی ایالات متحده جانبداری می‌کنند . من نمی‌دانم که آیا همه‌پرسی‌ای در مورد پیوستن ایالات متحده به منع یکجانبه آزمایش صورت گرفته است یا نه . در واقع احتمال دارد که بخش کوچکی از مردم از این مسئله اطلاع داشته باشند . رسانه‌های عمومی به شکلی کامل‌اموئر ، از زمان مطرح شدن این نکته در سال ۱۹۸۵ ، مردم را از مسئله دور نگهداشته‌اند . منع آزمایش به نظر عملی می‌آید ، چراکه از سوی اتحاد جماهیر شوروی و نیز افکار عمومی جهانی حمایت می‌شود ، این حمایت مستمرا در سازمان ملل متحد نیز بروز کرده است ، در آنجا ایالات متحده در مقابل فتبا این گام همواره در اقلیت کوچکی قرار داشته و یا تنها نهابوده است . متخصصین عالیرتبه تأثید کرده‌اند که هیچ مشکلی در راه تحقق این گام وجود ندارد . بنابراین یک منع آزمایش جامع ، به ویژه اگر با منع آزمایش موشکی همراه شود ، سیاستی شدنی است که از سوی افکار عمومی جهانی و داخلی حمایت می‌شود و برای امنیت ایالات متحده نیز بسیار سودمند است ، اما ایالات متحده گرایشی به آن نشان نمی‌دهد . به عنوان نمونه در انتخابات سال ۱۹۸۴ ، دموکراتها بگذشته از چند لفاظی تزئینی موضوع را مطرح نکردند ، در حالیکه بیش از ۷۵٪ از مردم از منع آزمایشها حمایت می‌کنند . این رقمی بسیار بالا است به ویژه اگر توجه شود که رسانه‌های عمومی حمایت بسیار کمی از این پیشنهاد ها کرده‌اند . تنها چیزی که می‌توان

گفت این است که علیرغم حرکتهای بسیار برجسته، شوروی که به شکلی
گسترده توسط نهادهای ایدئولوژیک ایالات متحده منکوب شده، چشم انداز
منع آزمایش امروز از گذشته دورتر است.

این بررسی کوتاه، نتیجه گیریهای جالبی به دست می دهد: اکنون
به اندازه، کافی روشن است که ملاحظات مربوط به امنیت، در برنامه ریزی
امنیت ملی از اهمیت کمتری برخوردار است. افکار عمومی همانقدر در مورد
این مسئله بی تاثیر است که عملی بودن روش‌هایی که می تواند سلامت
و امنیت ایالات متحده را افزایش دهد. در حقیقت مسائل جدی‌ای که زیر پوشش
لفاظهای مرسوم پنهان است، مسابقه به سوی انها را هدایت
می کند.

در واقع نگرانیهای جدی‌ای وجود دارد که گاهی اوقات، حتی در
یادداشت‌های عمومی نیز بیان شده است. لفاظی در سوردمسئله، دفاع
تماما شیادی نیست. باید شیوه‌هایی را که برای ترجمه، پیچیدگی‌های مرسوم
اورولی به کار می آید، به خاطر داشت. ایالات متحده
به دفاع از آزادی پتجم تعهد دارد، بنابراین باید از گستره، نفوذ خود در مقابل
دشمن اصلی دفاع کند؛ یعنی به دفاع در مقابل مردم بومی ای برخیزد که
غلب نسبت به آن چیزهایی که جرج کنان "مواد خام ما" نامید و به
صورت اتفاقی در سرزمین آنها قرار دارد، مقاصدی در سر دارند. همانگونه
که کبوتر دیگر آدلای استیونسون در رابطه با ویتنام توضیح داد، ایالات
متحده باید از خود در مقابل "تجاویز داخلی" دفاع کند و طبق توافق
همه، جناحهای سیاسی نیکاراگوئه را "بازدارد". یعنی اینکه
باید از قلمرو کوچک ما در اینجا در مقابل نمونه، خوب محافظت کند.
ایالات متحده بی تردید نگران این است که "دسترسی اش" به منابع
انسانی و مادی قلمرو بزرگ‌را "امنیت ببخشد" و به رقبا بفهماند که
آنها در بهترین حالت درون "چهارچوب سراسری نظم" که توسط ایالات
متحده محافظت می شود، مسئولیت‌های منطقه‌ای "دارند. پس "تجاویز
داخلی" نگرانی اصلی و واقعی است. به علاوه در سالهای اخیر با سر برآوردن

مراکز قدرتی چون ژاپن نگرانی دیگری نیز بروز کرده است .

در مورد درگیری ابرقدرتها باید گفت ، هیچ شکی نیست که هردوی آنها محو دیگری از کره ، خالک را در سرمی پروراند . اما علیرغم بازگشت عناصر فنازیک تر - که برخی شان در حکومت ریگان حضور دارند - به لفاظیهای عقب مانده ، مدت زمانی طولانی است که آنها دریافته‌اند چنین چیزی بدون نابودی دوطرف غیرممکن است . همانگونه که قبل اشاره کردم ، ابرقدرتها امروز در سیستمی درگیرند که نوعی مدیریت جهانی است و جنگ سرد نامیده می شود . در این سیستم هریک از ابرقدرتها برای توجیه خشونت ، قهر ، سرکوب ، ترور و تجاوز در قلمرو خودش ، به تهدید دشمن جهانی متول می شود . البته باید گفت که قلمرو ایالات متحده ، بیشتر دنیا را در بر می‌گیرد . دو ابرقدرت از همه ، حرکاتشان به عنوان "دفاع" در مقابل شیطان بزرگ نام می‌برند : یک روش استاندارد که در همه ، تاریخ برای بسیج توده‌ای به کار گرفته شده است . هر یک از ابرقدرتها به جنبش مقاومتی که با ابرقدرت مقابل درگیر است ، بیلی می‌رساند . هر چند که ایالات متحده ، خود را قدرتی می داند که به دلیل موقعیت برترش در مدیریت جهانی ، کمک به جنبشها را در انحصار دارد و بنابراین در مورد تحریکهای ابرقدرت دیگر کنایه می زند . بطور کلی این سیستم در کوتاه مدت استوار و پایدار است ، اگرچه به صورت جدی و فشرده آنکه از خطر است و احتمالا در دراز مدت به یک فاجعه نهایی منجر خواهد شد . و این آخری نکته‌ای است که برنامه‌ریزان در نظر نمی‌گیرند .

بنابراین ، لفاظی دفاعی به یک معنا کاملا دقیق است ، اما باید بدانیم که آن را چگونه تفسیر کنیم و بفهمیم . واقعیتها خود را در سیستم تسلیحاتی و به اشکال متعدد منعکس می‌کنند و به آشکارترین شکل در گسترش نیروهای غیراستراتژیک چهره می‌نمایند . به عنوان مثال ، نزدیک به سه چهارم بودجه ؛ نظامی ریگان به نیروهای غیراستراتژیک اختصاص داده شده است ، چرا که برای دفاع از منبیت قلمرو بزرگ در مقابل "تجاوز داخلی" قدرت مداخله موردنیاز است ، آنهم در حالیکه برخی از اوقات "تجاوز داخلی" می‌تواند از کمک ویاری امپراطوری شیطان - و در همانگی ضعیف و بسیار خطرناک

با قوانین جنگ سرد - بروخوردار شود .

اما سلاحهای هسته‌ای استراتژیک برای مداخله در جهان سوم در نظر گرفته نشده است، هرچند بر مبنای نظر ژنرال توئینینگ سلاحهای تاکتیکی می‌تواند مسورد استفاده قرار گیرد. شواهدی در دست است که نشان می‌دهد حکومت نیکسون در نظر داشت از سلاحهای هسته‌ای در جنگ ویتنام استفاده کند. آیزنهاور نیز در جنگ کره و ویتنام همین نظر را داشت. جنگ ویتنام می‌توانست به چنین مرحله‌ای برسد و اگر نرسید به دلیل رشد سریع و فعال شدن جنبش صلح در آن زمان بود، جنبشی که به ویژه توسط دانیل السبری * گسترش یافت. أما چرا ایالات متحده علی‌رغم خطراتی که حیاتش را تهدید می‌کند، عمیقاً به گسترش و توسعه سلاحهای استراتژیک پایبند است؟

ایالات متحده نسبت به مسابقه تسلیحاتی استراتژیک تعهدی عمیق و پایدار دارد که به نظر من بدون تغییرات نهادی، نمی‌تواند تغییر شکل یابد و یا تعديل شود. برای این نکته دو دلیل بنیادی وجود دارد: نخست اینکه یک موقعیت مرعوب کننده جهت تضمین اینکه مداخله، این کشور در کشورهای دیگر بدون مجازات وزیر "چترهایتی" پیش برود، ضروری است. به همین دلیل است که نه تنها نیروهای غیر استراتژیک بلکه یک سیستم استراتژیک نیز برای مداخله و انهدام لازماست. واينها يعني "سیاست‌های عملی جنگ سرد". همانگونه که مشاور دفاعی پرزیدنت کارتر، هارولد براون * در سال ۱۹۸۰ به کنگره توضیح داد، بر مبنای تواناییهای استراتژیک، "سایر نیروهای ما به ابزاری با معنی برای قدرت سیاسی و نظامی تبدیل می‌شود". دقیقاً همین نکته در همان زمان توسط ایوجین روستو * مدیر کنترل تسلیحاتی و آژانس خلخ سلاح در دوره اول ریاست جمهوری ریگان نیز بیان شد. او در سال ۱۹۷۹ نوشت که زرادخانه هسته‌ای ایالات متحده "مرکزیک نسج ارتباطاتی است که قدرت سیاسی و نظامی ایالات متحده را تعریف می‌کند".

* Daniel Ellsberg

* Eugene Rostow

* Harold Brown

نیروهای هسته‌ای "برای منافع ما در بسیاری از نقاط دنیا ، ضمانت هسته‌ای به وجود می‌آورد و به ما امکان می‌دهد که از این منافع توسط دیپلماسی و یا با استفاده از نیروهای نظامی نمایشی دفاع کنیم " . "آنها" برای ما "حافظی" فراهم می‌کنندتا "منافع جهانی" خود را توسط "سلاحهای غیراستراتژیک یا نیروهای نمایشی " ، دنبال کنیم . واين یعنی مداخله ، خرابکاری، دولتهای وابسته یا مزدور و غیره .

بسیار پیش از این پاول نیتزه، مولف NCS و عنصر موثر حکومت ریگان در حال حاضر، دریک سند کاملاً محرمانه (۱۹۵۳ او ۱۹۶۱ - NCS) (مطرح کرد که پیشرفت‌های تسليحاتی شوروی "احتیاطهای بسیار بیشتری را در جنگ ازما می‌طلبد" ، چراکه "ترس از جنگ هسته‌ای" وجود دارد . نیتزه آنگاه از دفاع غیرنظامی حمایت می‌کند . او معتقد است که دفاع غیرنظامی می‌تواند این نگرانی را رفع کند . او همچنین اشاره می‌کند که چنین برنامه‌هایی می‌تواند حمله، اول را تسریع کند . دفاع غیرنظامی یک خیال‌پردازی بود و ضرورت داشت که "احتیاطهای بیشتر" از طریق تقویت "حافظه هسته‌ای" صورت گیرد . توجه کنید که دو بحث مشابه نیتزه - یعنی احتیاط در حال اوجگیری و تسریع اولین حمله - به خیال‌پردازی‌های کنونی جنگ ستارگان منجر می‌شود، اما مهمتر از آن باعث حفظ موقعیت مرعوب - کننده، مکفی می‌شود . موقعیتی که بر مبنای آن "سیاستهای جنگ سرد" در مورد مداخله و انهدام می‌تواند بدون دلنشیزی‌های غیرضروری جاری شود .

این ملاحظات دلیل اساسی تعهدات ایالات متحده به مسابقه تسليحاتی است، اما دلیل دیگری نیز برای حمایت از این مسابقه وجود دارد . سیستم‌پنقاگون از مدتها قبیل سیستمی بوده که بر مبنای آن دولت مردم را تحریک کرده است تا به قسم‌های پیشرفت، صنعت کملک‌های بدنه، موقعیت اقتصاد دولتی در طول جنگ جهانی دوم به مدیران شرکت‌ها - که اقتصاد دوران جنگ را هدایت می‌کردند - کینزگرایی را آموخت داد . آنها آموختند که دخالت گسترده، دولت می‌تواند بر ساحر ران سرمایه‌داری تسلط یابد و بر آن غلبه کند . این درس به ویژه به خاطر شکست شیوه - های بسیار محدودتر نبودیل اهمیت بسیار داشت . در مورد چرا این ترجیح بازگشت

به سیستم پنتاگون (یک بازار تضمین شده دولتی برای فروش تولیدات غیر ضروری به همراه کمکهای مردمی جهت تحقیق و توسعه) از میان دیگر شیوه‌هایی که کینزگرایی برای حمایت دولت از به اصطلاح سرمایه‌های "خصوصی" پیشنهاد می‌کند، دلایل خوبی وجود دارد. این دلایل توسط نخبگان تجارت به روشی بیان شده است. برای سرمایه‌های تجاری "خصوصی"، "سودها" به راستی خصوصی است، در حالیکه از مردم انتظار می‌رود که هزینه، تحقیقات، گسترش، حفاظت بازارهای صادراتی و دسترسی به بازارها را بپردازند. مردم باید هزینه سطحی از تولید - عموماً تسلیحاتی - را بپردازند. سطحی که بتواند در زمانهای سقوط اقتصادی وغیره برای شرکتها تکیه‌گاهی باشد. سیستم مدیریت دولتی در اخذ کمک اجباری از مردم، همان چیزی است که در ساختارهای ایدئولوژیک غرب، "سرمایه‌های آزاد" نامیده می‌شود.

بر خلاف بسیاری از تصورهای غلط فقط - و یا حتی قبل از همه - صنعت نظامی در این مسئله ذینفع نیست. از آنجاکه بنیاد جامعه صنعتی امروز کامپیوتر است، مردم به صنعت کامپیوتر از طریق صنعت نظامی و در طول یک مرحله، بسیار پرخرج تحقیق و گسترش کمک کرده‌اند. آنگاه همینکه پیشرفت این صنعت به حدی رسیده دسترسی به بازار امکان‌پذیر شد، افسار سودسازی اش رها شد. این نکته امروز هم صدق می‌کند. هزینه‌های اساسی نسل بعدی کامپیوترها - نسل پنجم کامپیوترها" - توسط مردم و از طریق سیستم نظامی تامین شده است. کمک هزینه‌های مردمی از طریق پنتاگون، ناسا - که به شدت به سیستم نظامی وابسته است - و بخش انرژی، برای تولید سلاحهای هسته‌ای پرداخت هن شود. هنگامی که کامپیوترهای پیشرفت‌هه سودآور می‌شود، این صنعت خصوصی است که آنها را به بازار می‌برد، در حالیکه مردم نقش خود را در راستای کمک به مراحل پرخرج اولیه ایفا کرده‌اند. این نکته در مورد طیف گسترده‌ای از دیگر تکنولوژیهای پیشرفت‌هه نیز صادق است. برای نمونه، هزینه‌های SDI با هزینه‌های سیستم صنعتی دولتی زاپن، تقریباً برابر می‌کند. هزینه‌ای که ایالات متحده به سبب مجموعه‌ای از دلایل اجتماعی و تاریخی، قادر-

نیست، آن را دوباره کند.

در واقع SDI برای اهداف جاری تقریباً ایده‌آل است. همچون سیستم پنتاگون، SDI می‌تواند درجهت غلبه بر مشکل مصرف پیش از حد و نیز سطح نسبتاً پایین سرمایه‌گذاری که اقتصاد آمریکا را دچار مشکل می‌کند، کمک کننده باشد. SDI مردم را مجبور می‌کند که به صنعتی با تکنولوژی عالی، کمک هزینه‌ بدنهنده SDI همچنین مسابقه، تسلیحاتی را گرم نگه می‌دارد و رویارویی‌ای بین‌المللی را به شکل فعلی حفظ می‌کند و بنابراین از طریق شبکه، سیستم نظامی، سودهای درازمدت تری برای سیستم کمک مردمی - سود خصوصی فراهم می‌کند.

تأثیر درخشنان سیستم تبلیغاتی ایالات متحده از آنجا آشکار می‌شود که این سیستم به کینزگرایی فنازیک حکومت ریگان، ترم "محافظه‌کار" را اختصاص داده است. حکومتی که بخش دولتی اقتصاد را سریعتر از هر دوره‌ای بعداز جنگ جهانی دوم گسترش داده بکمک هزینه، گسترشده، مردمی را در خدمت صنعتی با تکنولوژی بالا و با هزینه‌های قابل پیش‌بینی، بسیج کرده و به ویژه کسر درآمد عظیمی به وجود آورده است که اهمیت چندانی برای شرکتهایی که سیستم دولتی را کنترل می‌کنند ندارد، اما برای نخبگان مالی و شرکتهایی که با ذهنیت خودخواهانه، ریگانیستهایی که آینده، کشور را به گرو می‌گذارند، هماهنگی ندارند، از اهمیت روبرو به افزایشی برخوردار است. به علاوه "محافظه‌کاران" جهت تقویت دولت و محافظت آن در مقابل بررسی مردمی، محدودیت بحث آزاد و باز و نیز فشار به کسانی که ممکن است موجب بروز فساد در میان محافظه‌کاران شوند (البته اگر کسی پیدا شود)، روش‌هایی ارائه داده اند.

سیستم کمک هزینه، مردمی به صنعت "خصوصی" که در دوره، بعد از جنگ گسترش یافته، پیامدهای منفی بسیاری برای اقتصاد داشته است. نخستین پیامد اینکه، در مقایسه با سیستم صنعت دولتی ژاپن که بازار تجاری پیوند دارد، به شدت بدون بازده است. این سیستم منابع فکری و مادی را از تولید سودمند منحرف می‌کند و به سمت تولید چیزهای زائد برای

بازار دولتی‌ای می‌راند که حیات تجاری آن تنها یک تصادف است . بدین ترتیب بر مبنای این سیستم ، برنامه‌دراز مدت عقلانی ممکن نیست . حتی در حیطه محدود تولید نظامی نیز مشکلات جدی‌ای در حال بروز است ، تا آنجاکه پنتاگون جهت تولید اجزای تسلیحاتی پیشرفت‌های خود هرچه بیشتر مجبور است به منابع آنسوی دریاها و پاره‌ای اوقات به کمکهای شرکتهای چند ملیتی متکی به ایالات متحده تکیه کند . گرایشی که در دراز مدت باز هم عمل خواهد کرد . در واقع طیفی از پیامدهای آسیب زننده وجود دارد . اما ابداع آلت‌رناتیوی که با نیازهای بنیادی مدیریت و توانایی دولت برای انجام کارکرد اولیه‌اش خوانایی داشته باشد و بسیار نیازهای سرمایه ، خصوصی خدمت کند ، بی‌آنکه منافع مردمی‌ای را ارتقا دهد که ممکن است با این تقدم محوری تداخل کند ، کمار ساده‌ای نیست . در همین حال سیستم عنصری را در خود پرورش می‌دهد که اقتصادهای محلی و نیروی کار نیز همچون سرمایه ، خصوصی ، مجبورند برای زنده‌ماندن به آن واپسی شوند .

اگر به موضوع اصلی برگردیم ، در مورد چرایی تعهد سازندگان سیاست آمریکا به مسابقه برای نابودی و چرایی حاشیه‌ای بودن مسئله‌امنیت و افکار عمومی برای برنامه‌ریزان ، دلایل بسیار خوبی خواهیم یافت . بر مبنای نگاه به دنیای واقعی است که می‌توان سیاستهای آمریکا در مورد کنترل تسلیحات را درک کرد . برتری ایالات متحده در مقایسه با دیگر نقاط ، اکنون ناشی از تولید نیست ، بلکه بیشتر برخاسته‌از ابداعات تکنولوژیک است . هرچند که این برتری نیز به سبب بسیار بودن سیستم پنتاگون در جهت اخذ کمل مردمی برای صنعت " خصوصی " ، از دست رفته است .

بنابراین ایالات متحده از کاهش سلاحهای هسته‌ای استقبال خواهد کرد (مسئله‌ای که اهمیتی فرعی دارد ، چراکه قسمت بسیار کوچکی از زرادخانه موجود می‌تواند موجب ویرانی غیرقابل باوری شود) به شرطی که این دو اصل بنیادی وجود داشته باشد : نخست اینکه موقعیت مرعوب کننده‌ای که

آزمایش آزاد خرابکاری و مداخله را مجاز می‌کند، بایستی حفظ شود و دوم اینکه با سیستم اجباری پنگوون یعنی اخذ کمک هزینه از مردم برای بخششای پیشرفت، صنعت تعارضی صورت نگیرد. با توجه به سیاست ایالات متحده، جنگ ستارگان به اضافه، کاهش تعداد سلاحها موضع طبیعی این کشور است، هر چند که تنافضهای برنامه‌های تسليحاتی- که در مورد پاره‌ای از آنها قبل از بحث شد - می‌تواند در این راه مانع ایجاد کند. دکترینهای استراتژیک مورد نیاز می‌توانند طرح ریزی شود، اما در همان حال بحث در مورد عملی بودن دفاع موشکی، انتخاب موشکها و غیره به موازات روش‌های کاملاً نامرتبه به این نکات پیشرفت خواهد گردید و مسابقه‌ای که به سوی ویرانی در جریان است، تداوم خواهد یافت.

من نمی‌خواهم بگویم که دلایل واقعی مسابقه برای ویرانی به تمامی به وسیله، لفاظیهایی که در مورد شیطان بزرگ به کار گرفته‌می‌شود پنهان شده است. دقیقاً همچون "تئوری سبب فاسد" (تئوری دومینو)، حقایق به بیرون درز می‌کند. مدیران شرکتها گاه توضیح می‌دهند که ما باید بر "احکام نظامی" تکیه کنیم، چراکه "دفاع از خانه" یکی از بزرگترین مسائلی است که سیاستمداران در تنظیم سیستم باید در نظر بگیرند (مدیر فضایی LTV، ساموئل دانر*) . مدیر مرکز مسائل بین‌المللی دانشگاه‌هاروارد، ساموئل هانتینگتون* توضیح می‌دهد که: "شما ممکن است مجبور شوید حقایق را به شیوه‌ای- مداخله یا دیگر عملیات نظامی- تحمیل کنید که این سوء تاثیر به وجود بیاید که در حال جنگ با اتحاد جماهیر شوروی هستید". همانگونه که ایالات متحده "از زمان دکترین ترومن به بعد چنین گردد" است "دکترینی که به مشابه پوششی برای مبارزه، ضد شورش و حشیانه در یونان در سال ۱۹۴۷ به کار گرفته شد. بار دیگر طبقات تحصیلکرده موفق به پنهان کردن دلایل واقعی می‌شوند. آنها چهار چوب رسمی بحث را جدی می‌گیرند و یا وانمود می‌کنند که جدی گرفته‌اند.

*Samuel Downer

*Samuel Huntington

این بحث کمراه‌کننده خواهد بود اگر از اشاره به سایر قدرت‌ها و قابل اشاره تربیتشان، اتحاد جماهیر شوروی - که به سهم خود در مسابقه برای نابودی شرکت دارند - پرهیز کنم . در مورد اتحاد شوروی باید گفت اگرچه در مورد تولید تسليحاتی این کشور بربستراهدا فتبليغاتی در ایالات متحده مبالغه شده است ، اما به رو از زاویه تسليحاتی بسیار قدرتمند است و بسیار اضافه بر چیزی که برای نیازهای دفاعی قابل درک است ، اسلحه در اختیار دارد . انگیزه‌های داخلی مسابقه تسليحاتی اتحاد شوروی بالا گیرم - های ایالات متحده متفاوت است . در یک اقتصاد تحت فرمان دولت و در جامعه‌ای با راههای محدود برای بیان و شرکت مردمی ، لزومی ندارد که جهت سرمایه‌گذاریهای سطح بالا به نیروهای نظامی به مثابه «اهرم فشار» روی آورده شود . اما عوامل داخلی دیگری وجود دارد که باعث بروز نتایج مشابه می‌شود . به پارهای از این عوامل قبل اشاره کردم . در این جاتها می‌توانم گوییم که نخبگان نظامی - بوروکراتیک حاکم بر فشار تکیه می‌کنند ، به خاطر اینکه بتوانند کنترل خوبی را بر امپراطوری داخلی ، شهروندهای امپراطوری و قصرهایشان حفظ کنند . گرچه در مورد کشورهای قمر باید اضافه کرد که سخن گفتن در مورد دفاع تا حدی مفهوم دارد ، چراکه هیچ حکومتی در روسیه فارغ از ترکیب آن ، کنترل خود بر اروپای شرقی را تا زمانیکه آلمان تقسیم شده ، بخشی از یک اتحاد نظامی خصمانه در غرب است کم خواهد کرد . برای این نکته دلایل تاریخی واستراتژیک کاملاً آشکاری وجود دارد . در مورد اروپای غربی باید گفت ، اگرچه یک تمایل بیطرفانه همواره یک امکان بوده است و بی تردید برای جنبش خلع سلاح مردمی عامل مؤثری است ، اما با این وجود عناصر نخبه نسبت به سیستم جنگ سرد و نظامی گرایی تعمدی پایدار دارند . علیرغم بحثهای آتشین بسیار ، به اندازه کافی روشن است که آنها مسئله تهدید حمله شوروی را چندان جدی نمی‌کنند . اروپای غربی اقتصادی به مراتب وسیع تر از شوروی دارد و اکسر بخواهد می‌تواند سیستم نظامی‌ای در حد اتحاد جماهیر شوروی و ایالات - متحده آرایش دهد . اروپا در رابطه با تشنج زدایی نیز ، به خاطر طرحهای

تجاری و بازرگانی و فارغ از مسئله، ترس از نابودی، موضوعی محکم دارد.^{*} پیشنهادات شوروی که لرزه بر پشت نخبگان مسلط اروپای غربی می‌اندازد، بدون هیچگونه بحثی رد شده است. از این‌رو ما نمی‌دانیم این پیشنهادات تا چه اندازه جدی بوده است. همانگونه که من در سخنرانی اول اشاره کردم، نگرانی پایه‌ای چیزی است که توسط جان کریستیان اسموتز^{**} خطاب به وینستون چرچیل در سال ۱۹۴۳ بیان شد: "با جاری شدن سیاست در میان مردم، ما با موجی از بی‌نظمی و کمونیسم در مقیاس وسیع روبرو خواهیم شدکه همه، بخشای اروپا را خواهد پوشاند". "سیستم پیمانها" و روابط اروپا مانع جدی بر سر راه جاری شدن سیاست در میان مردم است. خطری که چنان پیامدهای احتمالی‌ای در بر دارد که نخبگان مسلط حتی می‌ترسند در موردش فکر کنند.

اگر به ایالات متحده بروگردیم، تعهدگروه‌های تجاری که وسیع دولت را در مسابقه برای نابودی کنترل می‌کنند، عمیقاً است و برنیازهای جدی مبتنی است: نگهداری یک "حافظ" که آزمایش آزاد سیاستهای مداخله‌گرانه و خرابکارانه جنگی سردد را ملزم بخشد و کماکان بربستribی توجهی به افکار عمومی و حتی مسائل مربوط به بقا. راتداوم بخشد و کماکان بربستribی توجهی به افکار عمومی و حتی مسائل مربوط به بقا. کاهگاهی عنوان شده است که چنین برنامه‌ریزی‌ای جنون‌آمیز است. این نکته حقیقت دارد، اما تعجب برانگیر نیست. در حکومت همچون تجارت، در برنامه‌ریزی منافع کوتاه‌مدت در نظر گرفته می‌شود. منافع دراز مدت تنها ذهن کسانی را مشغول می‌کند که نقشی در برنامه‌ریزی ندارند و نداشته روش است که در یک جامعه، رقابتی، آنها بی که خود را وقف منافع کوتاه‌مدت نمی‌کنند، در رقابت‌های دراز مدت هم نقشی نخواهند داشت. مانند این این حقیقت که ایالات متحده در جهت پایان بخشیدن به توسعه، CCBM^{***} تنها سلاح‌هایی که به صورت جدی موجودیت ایالات متحده را تهدید می‌کند، تلاش نمی‌کند، شگفت‌زده شویم. مانند این تعجب کنیم از اینکه ایالات متحده گسترش سلاح‌هایی لاقبیل MSL را که امروز موجودیتش را تهدید می‌کند، تشویق می‌کند.

*Jan Christiaan Smuts

تعجب برانگیز نیست که "شکافهای موشکی" و "درباره‌های آسیب‌پذیری" SDI مستقل از هر واقعیتی باز و بسته می‌شود، جای شگفتی نیست که ریگان بدون کمک پنتاقون و بدون انگیزه، استراتژیک که بعداً مطرح شد- و بی- توجه به تهدیدی که متوجه بقایی کند، هنوز هم دنبال می‌شود و سرانجام تعجب آور نیست که ایالات متحده از پذیرش روش‌هایی از قبیل منع آزمایش جامع که می‌تواند به امنیتش کمک کند، اجتناب می‌کند. این نکات مورد توجه برنامه ریزان نیست. نگرانی آنها این است که "اختلافات" را تا حد امکان "تداویم بخشنده" تا بتوانند مانع "آلوده شدن" دیگران توسط سیستم‌های فاسد شوند، تا بتوانند سیستم کمک هزینه، عمومی و منافع خصوصی را تضمین کنند و به یک کلام تا بتوانند به نیازهای بخشای صاحب امتیاز و قدرتمند جسامعنه خدمت کنند.

عامه، مردم ممکن است به جنگ ستارگان به دیده، تردید بنگردند و از توقف سلاحهای هسته‌ای و کم شدن هزینه‌های نظامی به جای هزینه‌های رفاهی حمایت کنند، همانگونه که می‌کنند. اما این نکته همچون عملی بودن منع جامع آزمایش هسته‌ای و دیگر شیوه‌هایی که امکان بقاء بشریت را افزایش می‌دهد، بی‌تأثیر است. تا زمانیکه مردم ساكت هستند، افکار عمومی برای گروههای نخبه‌ای که مسئله شان کنترل وزارت خارجه است و نه مسائلی از قبیل امنیت، بقاء، حقوق بشر، بالابردن استانداردهای زندگی و دموکراتیزه کردن" از اهمیتی برخوردار نخواهد بود. نه تنها مردم آمریکای لاتین، بلکه مردم بقیه دنیا از جمله ایالات متحده، به نظر دیدروویلسون "حوادث‌ای فرعی" هستند و نه یک "نهایت". این بخاطر آن نیست که عناصر رهبری "افرادی بدی" هستند و اگر "افراد خوب" جای آنها را بگیرند، چیز زیادی تغییر می‌کند. دلایل نهادی است و با مشکلات باید بر بستر درک واقعیت‌های اجتماعی، بی‌هیچ ابهامی روبرو شد.

سخنرانی ۴، ۶ مارس ۱۹۸۶

سؤال : با توجه به بی تاثیر بودن افکار عمومی بر برنامه ریزی و برنامه ریزان ایالات متحده ، با توجه به مشکل بودن و نه غیرممکن بودن کسب اطلاعاتی که شما اکنون در برابر مردم افشا می کنید و با توجه به احتمال و نه قطعیت نابودی واقعی جهان ، شما چه پیشنهادی دارید ؟

جواب : فردا من می خواهم در مورد جماعتمنه ، ایالات متحده صحبت کنم ، می خواهم به این نکته بپردازم که این جامعه ، از زاویه داخلی چگونه است و این زمینه طبیعی ای است که باید بر بستر آن به این سؤال پاسخ داد . اما اگر بخواهم خلاصه بگویم ، پیشنهاد من چنین است : تا زمانی که ساختارهای نهادی کنونی بدون تغییر بماند ، تنها کاری که ما می توانیم بکنیم - و این خطاب به مردم ایالات متحده است و نه نیکاراگوئه - این است که تلاش کنیم روند پیشروی به سوی بدترین فجایع را کند کنیم . یعنی اینکه تلاش کنیم مانع برپایی سیستم دیوانهوار تسلیحاتی آینده شویم و در مقابل مداخله آتی در جهان سوم بایستیم . با علم به اینکه همه کاری که می کنیم ، تنهاوار زخمبندی ای است بر سرطان . این کار را می کنیم چراکه می خواهیم دنیا مدت زمانی طولانیتر به حیات خود ادامه دهد و چرا که مسئولیت داریم مردمی را که شکنجه و کشته می شوند ، مورد حمایت

قراردهیم . این چیزی است که "عمل بازدارنده" خوانده می شود . آنچه که در نهایت باید انجام شود تغییر نهاده است و این وظیفه خطیری است .

سؤال : پروفسور چومسکی ، من میل دارم شما در مورد بودجه ، ایالات متحده در سال ۸۵ / ۱۹۸۴ اظهاراتی بفرمایید . چه مقدار از این بودجه به مسائل نظامی آموزش و پرورش ، رفاه و بهداشت اختصاص داده شده است . این سؤال را به این خاطر مطرح می کنم که در نیکاراگوئه نیز ما بخش عظیمی از بودجه را صرف ارتقای امنیت و امور دفاعی می کنیم . می خواهم بدانم ما چگونه این مسئله مشابه را در دو موقعیت متفاوت مقایسه می کنیم . با توجه به اینکه ایالات متحده همچون ما با ارتقای نظیر "کنترال" روبرو نیست .

جواب : من به دو دلیل نمی توانم به شما ارقام دقیقی ارائه کنم . نخست به خاطر اینکه به واقع من آنها را به خاطر نمی آورم و دوم از این جهت که دستیابی به این ارقام مشکل است . بودجه نظامی تنها بودجه پنتاگون نیست . حکومت ایالات متحده اداره‌ای دارد که بخش انرژی خوانده می شود . دلیل وجودی این بخش ، این آوای قشنگ و اساسی است که همه به انرژی احتیاج دارند . اما در واقع این انرژی است که سلاحهای هسته‌ای را می سازد . همچنین اداره‌ای با نام ناسا وجود دارد که از زاویه تئوریک به خاطر گردش اکتشافی در فضا و بر مبنای دلایل علمی به وجود آمده است ، اما اساساً بخشی از پنتاگون است . چیزهای دیگری نیز وجود دارد که بخشی از سیستم نظامی است . بسیار مشکل است که یک محاسبه دقیق انجام بدھیم ، اما بهر تقدیر محاسباتی می توان کرد . احتمالاً بودجه نظامی چیزی در حدود ۱۰٪ از GNP است . این بسیار کمتر از نیکاراگوئه است و از آنجا که ایالات متحده کشوری به شدت ثروتمند است ، رقم چندان مهمی نیست . اما در موردنکات دیگر شما باید بگوییم که من ارقام واقعی ای در دست ندارم ، اما تصویر کلی این است که در حکومت ریگان سیستم دولتی ارتقاء پیدا کرده و سیستم نظامی بیشترین افزایش را داشته است . در همان زمان ، سیستم رفاهی با سرعت زیاد مض محل شده است . در واقع چیزهای دیگری نیز خراب شده است ، از جمله حقوق

مدنی و قوانینی وجود دارد که برای پشتیبانی از برنامه‌های مشخص به حمایت دولت نیازمند است . به عنوان نمونه قانون آلاماً که می‌گوید دولت باید از حق رای مردم دفاع کند . خوب حکومت انجام چنین کارهایی را متوقف کرده است و در نتیجه سازمانهای خصوصی حقوق مدنی مجبور شده‌اند به جای دولت نقش تقویت‌کننده، قانون را بازی کنند . در ایالات متحده یک سازمان محافظه‌کار بسیار برجسته با نام اتحادیه، آزادیهای مدنی آمریکا (ACL) وجود دارد . آنها مجبور بوده‌اند وظیفه، تقویت قانون را در رابطه با مسائلی نظیر حق رای و یا حقوق زنان به عهده بگیرند . آنها به مسائلی از قبیل کل سیستم مدنی که دولت‌اکنون از تقویت آن سرباز می‌زند، پرداخته‌اند . سازمانهای خیریه، خصوصی‌ای چون ACL مجبور بوده‌اند این کار را از طریق دادگاه‌ها انجام دهند . روشی که به شدت بدون بازده است .

در واقع من می‌خواهم با داستان کوچکی تمام کنم : یکی از کارهایی که حکومت ریگان سعی در انجامش دارد این است که بخشایی از اقتصاد ملی را بفروشد . برای نمونه در ایالات متحده سیستم راه‌آهنی وجود دارد که در حال کارکردن است . این سیستم بخشا متعلق به دولت است و بخشا از طریق کمک هزینه، مردمی اداره می‌شود . آنها می‌خواهند این سیستم را بفروشند تا سرمایه، خصوصی را رشد دهند . بنابراین راه‌آهن می‌تواند به جای اینکه برای حمل و نقل مردم به کار رود، در جهت باربری استفاده شود و در این صورت بازده آن بسیار کم خواهد بود . اگر بخواهید بار بفرستید می‌توانید یک ماشین را پر کنید، اما مردم از اینکه همچون بار حمل و نقل شوند، سر باز می‌زنند . این نکته به اضافه، بسیاری نکات دیگر، بیانگر چگونگی قطع و کاهش خدمات مردمی است . در دسامبر گذشته ACL یک بیانیه منتشر کرد که در آن پیشنهاد خرید بخش از قضایی را داده بود . آنها می‌گفتند که حکومت ریگان قانون را تقویت نمی‌کند، پس چرا نمی‌گذارید ما آن را بخریم به رهرو ما کسانی هستیم که می‌خواهیم

* Alabama

قانون را تقویت کنیم بسیار خوب ، همانطور که قبل از چندین بار اشاره کردم ، ایالات متحده جامعه‌ای به شدت منطبط است و بنابراین در چنین جامعه‌ای تا آنجا که من می‌دانم ، چنین مسائلی در رسانه‌ها منعکس نمی‌شود .

سخنرانی پنجم

صحنه داخلی

مایل م این سخنرانیها را با چند نکته در مورد جامعه ایالات متحده به پایان برم . می خواهم ببرسم که سیاستهای دولت چگونه شکل می گیرد و چه امکاناتی برای تغییر آنها وجود دارد . سؤال بنیادی در واقع چنین شکلی پیدا می کند : جامعه ایالات متحده تا چه اندازه یک جامعه دموکراتیک است و عامه مردم تا چه حد قادرند بر سیاست عمومی تأثیر بگذارند ؟ برای این سؤال پاسخ ساده ای وجود ندارد . این نکته ای است که از جنبه های بسیاری باید به آن نگریست . به من اجازه دهید به چند جنبه ، آن بپردازم . یک جنبه مهم که از طریق آن می توان اعتبار دموکراتیک یک سیستم سیاسی را ارزیابی کرد ، میزان قدرتی است که دولت برای تحت فشار قرار دادن شهروندانش ، محافظت خود در مقابل بررسی و کنترل آنها ، ممانعت از بیان و تجمع آزاد ، حفظ اسرار دولتی و پیشبرد امور بدون اطلاع و تأثیر مردم در اختیار دارد . نکاتی از این دست ، بعد از جنگ استقلال و در سالهای اولیه جمهوری به شدت مورد بحث قرار گرفت . آزادیخواهان مطرح می کردند اگر مردم قدرت عالیه هستند ، پس دولت باید مطیع آنها

باید و نه برعکس . برای مثال اگر قانونگذاران بر طبق قانون اساسی از حق بیان آزاد بخوردارند و در مقابل پیگرد مصونیت دارند، پس شهروندان نیز نباید حق کمتری داشته باشند . آنها بهویژه باید در محکوم کردن حکومت و اعمالش آزاد باشند، بی آنکه هراس داشته باشند که به خاطر "تهمت فتنه جویانه" مورد پیگرد قرار گیرند . اصل "تهمت فتنه جویانه" تصریح می کرد که سخنرانیها و نوشته ها - حتی اگر به عمل منتهی نشود - تجاوزی جنایتکارانه محسوب می شود و دولت حق دارد چنین جنایتی را از طریق دادگاهها و یا پارلمان مجازات کند . این واقعیتی قابل توجه و شایسته، بادآوری است که در قرن هجدهم هیچ کس به این دکترین قانون عمومی که از سوی مدافعان ایده‌آل‌های آزادی‌خواهانه یعنی جان میلتون *، جان لاک *، بنجامین فرانکلین *، توماس جفرسون و سایرین به عنوان قانونی مشروع پذیرفته شد ، معتبر نبود . چند تن از آنها حتی فراتر رفته و اعلام کردند که حقیقت باید به دفاع در مقابل تهمت برخیزد . در واقع باید گفت اتهامات واقعی قابل مجازات تر محسوب می شد، چراکه به اعتبار مقامات لطمه می زد و نظم مدنی را به خطیر می آنداخت . جدال بر سر این مسئله، حتی در دموکراسیهای منتعتی غربی - نقاطی که دموکراسی پیشرفته‌تر است - نیز شدید بوده است . این نکته یکی از جنبه‌های متعدد مسئله، جایگاه حاکمیت در سیستم سیاسی و بیانگر حقوقی است که برای مردم و مراجع دولتی در نظر گرفته شده است .

از این جنبه ایالات متحده تقریباً یکی از آزادترین جوامع موجود است، به این معنا که جامعه‌ای آزاد و باز است که در آن دولت برای تحت فشار قرار دادن شهروندانش ابزار محدودی در اختیار دارد . این حقیقتی مهم است . این به این معنی است که مردم بپاخواسته می‌توانند به اشکال

*John Milton

*Thomas Jefferson

*John Lock

*Benjamin Franklin